817 1007 1-52 t. 67

VIII. évfolyam. Celldömölk, 1912. január 7. 1. szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dingreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemü pénzilletékek.

Alkotmányosdi.

A letünt esztendővel együtt lezajlott, elmult az alkotmányos harc is, mely városunk polgárságát a közelmultban izgalomban tartotta. Az utca, a város, az egyedek ismét a régi képet mutatják, a kedélyek immár lecsillapultak.

Ahhoz, hogy valamit figyelemmel, alaposan lehessen tanulmányozni, nyugodt környezet szükségeltetik. Városunk visszatért nyugodt külső képe ma már lehetővé teszi, hogy a lezajlott alkotmányos harc után egy kevéssé foglalkozzunk vele mi is a nélkül, hogy elfogultaknak, pártállásosaknak látszanánk.

Mit is jelentett városunknak a képviselőtestületi tag és elöljáróság választás?

E kérdésre egy további kérdés segit hozzá a feleletheż. Ugyan mily szerepet is tölt be a városnál képviselőtestület és az elöljáróság.

Első sorban ezekre bizza a törvény a város vagyonának, házainak, földjeinek, pénzének kezelését, a város kiadásai, szükségletei számára a megfelelő jövedelemről gondoskodást. E hatáskörben tehát a jövedelemszerzés történhetik például adósságcsinálás, pótadókivetés utján is.

Másodsorban ezek képviselik a városi kifelé, a városon kivül állókkal szemben. Ha ugy esik, a királyokkal, a hercegekkel, miniszterekkel szemben ép ugy, mint a legnyomorultabb sorsban levő illetékességkergetővel szemben.

Nagy városokban ez a képviselőtestület és elöljáróság szerepe. De ezzel még ugyan nincs kimeritve, mert hiszen a közegészségügy stb. szintén igen fontos feladata, de itt mindent nem akarunk felsorolni.

Elöljáróság és képviselőtestület a városnak majdnem ugyanaz, a mi a cégvezető igazgató egy nagy gyárnak, egy nagy üzletnek, a mi a gazdatiszt egy földbirtokosnak, a mi a háziasszony a háznak, a mi a gyám a gyámoltnak stb.

Tehát városunkban a képviselőtestület és elöljáróság választás azt kellett, hogy jelentse, amit a polgári életben az üzletvezető, a meghatalmazott stb. választása jelent.

Amikor a földesur uradalmának, vagyonának majdnem teljes hatalmu kezelése, saját személyének helyettesitése céljából valakit megbizással, meghatalmazással akar ellátni, röviden, a mikor az uraság ispánt akar fogadni, akkor bizonyára igen ostobának tartanók mindannyian, ha azon egyén megválasztásánál, akire ugyszólván mindenét rábizza, nem törődnék vele, hogy az illető ért-e vagy nem a gazdálkodáshoz, hanem csak arra tekintene, vajjon az illető jó pajtás, jó rokon-e. Pedig, pedig . . valljuk meg, hogy a légtöbb községben e kettő adja a kvalifikációt ahhoz, hogy kire kell szavazni. De, ahol csak ennyi kell, ott nem csoda, ha egyszer igy szólnak le a legfelsőbb régiókból: éretlenek, ostobák vagytok ahhoz, hogy ügyeiteket magatok intézzétek, saját érdeketekben elvesszük jogotokat tőletek, gondnokság alá helyezünk benneteket.

Lapunk részéről, hála Isten örömmel konstatáljuk, hogy e sötét felhő, e sötét kilátás igen távol van a mi városunktól.

Hisszük, hogy a mi értelmes polgárságunk mindig ugy él alkotmányos jogaival, hogy az a sötét kilátás nemhogy közeledhetnék, de még inkább távolodik tőlünk.

A midőn pedig üdvözöljük mindazon érdemes polgártársainkat, kiknek a közel multbeli alkotmányos mozgalom különös, megkülönböztetett jogokat adott városunk igazgatásában, őszintén óhajtjuk, hogy szép jogukkal mindenkor éljenek is s tegyenek hasznot polgártársaiknak, a közönségnek, maradandó emléket pedig önmaguknak!

MŰSZAKI EGYETEM KÖNYVTÁR

Arktos.

Szürke bácsikák.

Irta: Mittner Zoltán.

MŰSZAKI EGYETEM KÖNYVTÁR

Ezek a szürke bácsikák mi vagyunk. Mi tanitó-emberek. Jobban mondva nekünk kellene lennünk.

De hadd kezdem az elején.

Nagy volt a felsz a testületben: jön a miniszter - államtitkárostul, titkárostul, fogalmazóstul. Egyenest hozzánk, minket akar látni. Vajjon mit akarhat?!

A miniszter ugyan nem jött le — legalább akkor még nem. — Talán nem is volt szándékában s csak a mi képzelődésünk festette őt az iskola falára. Hanem kaptunk helyette más valakit: egy magasrangu iskolalátogatót. Szürke volt a ruhája, szürke a bajusza, a haja . . . Lehet, hogy fekete volt s csak az én emlékemben alakult át szürkévé. Mondom meglehet. De azt hiszem a szeme is a hamvas-szürke egy más árnyalatát mutatta. A tekintete legalább . . . mintha most is érezném . . . olyan lágyan simogatta végig a vele szemben állót, mintha hamvas bársonyban pólyálták volna be egész testét.

Talán mégsem. Nem a tekintete, a hangja, a beszéde tette ezt a hatást. Az egyik Gyurkovics-leányról mondja Herczeg Ferenc, hogy sohasem tudhatta meg róla: kancsalit-e egy parányit, vagy csak valami különösen kedves naivság van-e a nézésében.

Olyan lágyan ejtette ki az r-ret, mintha . . . de nem, nem rácsolt. Éppen akkor olvasgattam Sarbó remek könyvét a beszéd-et. Annak a hatása alatt kelt bennem ez a gondolat. De kellemesen hatott reám. Meg vagyok győződve róla, hogy akinek a nyelve nem birja meg a durva rezgésü r et, annak a lelkéből is csak tompitva válnak ki erősebb, bántó gondolatok és kifejezések.

Bizonyos tapasztalatom van ebben az irányban s ezt a tapasztalatot szivesen alkalmazom ujabb ismerőseire.

Tehát a hangában, valószinüleg azonban ebben is, meg a tekintetében is, volt valami lágyság, valami simaság. Egy darab jóság, egy darab szív és lélek. Valami szokatlan, titkos erő sugárzott egész megjelenéséből. Nem féltünk már tőle, biztunk benne, anélkül, hogy közelebbről ismertük volna. Olyan kivételes férfit láttunk benne, akit a természet megáldott azzal a szuggesztiv erővel, amely már egymagában is mindenkire megteszi hatását s amelynek varázsa alól se gyermek, se felnőtt nem tudja kivonni magát.

Nem ő volt a szürke bácsi, ő csak mesélt róla.

Akkor, amikor látogatásait befejezve ülésre hivott össze bennünket. A szürke bácsika, az az eszményi tanitó, amilyennek mindnyájunkat látni szeretne. A lesajnált tanitó bácsi, az élclapok, regények, szindarabok naiv lelkü tanitói alakja, akinek külsejét belsejét: ruháját és lelkét belepte az iskolaszoba pora, az a por, amely szentebb az anyaföldnél, mert a lélek tápláléka sarjad belőle. Akinek vágyai, ambiciója nem törnek át az iskola falain. Nem agitál, nem szónokol és különösen nem szerkeszt ujságot. Nem jár deputációba, nem ir memorandumot; nem korteskedik, nem politizál, hanem összefér a kartársakkal és tanit. Aki templomnak tekinti az iskolát s minden földi salakot künn hagy, mikor oda belép. Édesapja tanitványainak, testvére kollegáinak. Hű fia és csendes munkása a hazának. Aki boldog, ha megvan a mindennapi kenyere és tudja, hogy hirnév,

Az uj megyés püspök diadalutja.

Az uj év első napján szentelte föl Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspök Mikes János grófot a szombathelyi egyházmegye püspökévé a budapesti Szent István bazilikában, e hó 3-án pedig a fővárosból a reggeli gyorsvonaton indult el, hogy székvárosába harangok zugása közt elfoglalja egyházfejedelmi székét. Utja Czelldömölktől fogva diadalmas, fönséges és megható volt. A közönség és a küldöttségek mindenütt osztatlan mély tisztelettel és szeretettel fogadták — és hangsulyozva mondjuk, — felekezetekre való tekintet nélkül.

A vármegye törvényhatósága képviseletében a diadalkapuval gyönyörüen kidiszitett vasuti állomáson délben Herbst Géza alispán, Radó Gyula főjegyző, Széchenyi Rezső gróf, Rhorer Ödön, Varga Gábor, Essö Imre, Szabó Ernő, Maróthy László, Bothár Árpád és mások fogadták a püspököt. Megjelent ugyszólván az egész Kemenesalja urinépe, köztük Békássy István főispán; együtt láttuk a kath. klerus tagjait az evangelikus Berzsenyiekkel stb., továbbá az egész czelldömölki és vidéke intelligenciáját, egész népsokaságot, a Bencés-rendet, Czelldömölk képviselőtestületét. Hamarjában a következőket jegyezhettük fel: Ostffy Lajos országgyülési képviselő, Niczky Ferenc gróf, Berzsenyi Dezső és Jenő, Göttmann Bódog alezredes, Hertelendy Gyula, Raffel Dénes, Porkoláb Mihály, özv. Szőgyény-Marich Ferencné grófnő, Szabó Péter, Pletnits Ferenc, továbbá Szalay János és Loránt Gyula vezetése alatt a községi képviselők és tekintélyes polgárok: Gefin Lajos dr., Móritz Dénes dr., Hegedüs Sándor, Mócsi Miklós, Máthé Elek, Kreiner József, Szarka József, Schütz Gyula, Gróf Károly, Weisz Kálmán, Simon Sándor, Szalay Gyula, Klaffl Gyula, Horváth János, Berecz Lajos, Dinkgreve Nándor, dr. Deutsch Samu, Károlyi István, Csupor Sándor, Ujcz András, Laluk Ferenc, Mészáros János, Nagy Dénes, Németh Károly. A fogadtatásra tett előkészületek sikerülése Takách Márton főszolgabiró és Polczer Dezső szolgabiró érdeme.

Végre berobogott némi késéssel a gyorsvonat, melynek utolsó szalonkocsijában foglalt helyet a várva várt uj püspök, akit elsőben Herbst Géza alispán szépen átgondolt beszédben üdvözölt a vármegye köztörvényhatósága nevében. Azután választókerületünk népszerü országgyülési képviselője, Ostffy Lajos a kerület nevében intézte az uj püspökhöz az alábbi gyönyörü beszédet:

Amikor méltóságod püspöki trónjának elfoglalására ünnepélyesen vonul székhelye felé, azon helyre lépett, amely politikailag azon választókerület székhelye, mely törvényhozói megbizatását csekélységemnek adta. Engedje meg Méltóságod, hogy e kerület polgársága nevében mély tisztelettel üdvözöljem a főpásztorban az uj törvényhozót, a főrendiház tagját, Méltóságodnak nagyszámu hivei vannak e kerületben, akik hüséges buzgósággal tekintenek Méltóságod felszentelt személyére és egyházi kormányzatára, de ezeken kivül is felekezeti különbség nélkül e választókerület egész közönsége mély tisztelettel és várakozással tekint Méltóságod egész tevékenysége elé, különösen törvényhozói munkája elé epen akkor, amikor a magyar törvényhozásnak egy nagy munkája, a kath. autonomia megvalósitása előtt állunk, amely munkában nagy jelentőséget tulajdonitunk Méltóságod bölcs és buzgó közreműködésének és nagy várakozást annak a szellemnek, amelyet méltóságod az erdélyi kath. autonomia földjéről magával hoz. Szerencsések vagyunk ismerhetni Méltóságodnak e nagyfontosságu kérdésről való nézeteit és örömmel kell konstatálnunk, hogy ezek a nézetek, amelyek megvalósitása a magyar katholicizmus elsőrendü érdeke, minden elfogulatlan felekezetben és minden igazi hazafi lelkében megnyugvást és biztató örömet keltenek. Amidőn Méltóságod egyházmegyéje bölcs kormányzatában a lelki kötelességeket irányitja, a polgári erények és erkölcsök alapjait szilárditja meg, kisérje Isten áldása munkájában.

Hollósi Rupert apát a bencésrendi küldöttség élén üdvözölte a főpásztort, szivből fakadó Isten hozott-tal. Szivünkbe vonul be Méltóságod — mondotta — amikor egyházmegyéjébe bevonul. Isten áldása kisérje minden utjait.

Pálinkás Géza esperes a kerületi papság hódolatát tolmácsolta abból az alkalomból, hogy áldást hozó főpapi munkáját megkezdi. A kemenesaljai lelkészkedő papság a legmélyebb hódolattal nyilvánitja rendithetetlen ragaszkodását, hüségét és tiszteletét azzal az elhatározással, hogy bölcs atyai intézkedéseit nemcsak engedelmességgel, hanem szivből jövő készséggel fogja követni és az lesz a legnagyobb büszkesége, ha a püspök megelégedését kiérdemli.

Mikes János gróf együttesen válaszolt az üdvözlésekre. Csak néhány szóval akarom — ugymond — köszönetemet kifejezni azért az igazán gyönyörü szép, megható fogadtatásért, amelyiyel egyházmegyém határán fogadtak. Amit alispán ur és képviselő ur kifejtett, hogy tőlem a közéletben való közreműködést várják, az énnekem kedves megtiszteltetés, mert mint fiatal ember azzal jöttem, hogy dolgozzam, munkálkodjam és irányitsak. Hála Istennek, fiatal erőm egész teljességével jövök és munkaerőmet Vasmegyének és Zalának, ennek a két törvényhatóságnak és ennek az én szép egyházmegyémnek akarom szentelni. Nagyságos apát ur szavait mély hálával köszönöm. Az a mély tisztelet, amely engem boldogult Fehér Ipoly főapát emlékéhez és a jelenlegi főapát urhoz füz, egész szeretetemmel együtt átszármazik a bencésrendre. Esperes urnak majd felelni fogok akkor, amikor a többi kedves paptársaim, testvéreim és fiaimmal együtt magamnál láthatom. Nagyon, nagyon köszönöm ezt a szép fogadtatást.

Sárvárott a kerületi papság teljes számban várta a főpásztort Köberl János prépost, kerületi esperes vezetése alatt, jelen volt testületileg a sárvári rk. hitközség képviselősége, névszerint Pleszkáts Imre világi elnök diszmagyarban, Vas János, Milfay Ferenc, Fehér József, Német János, Német István, Vörös Ferenc, Kálmán József, a fiuiskola összes tanitói stb., nagyon számosan. A szalonkocsi előtt a prépost kedves szavakban üdvözölte a főpásztort, aki átölelte és kocsijába beinvitálta a prépostplebánost. Hatalmas éljen hangzott el itt is és a püspök kocsija ablakából osztotta áldását.

Szombathelyen a fogadtatás elragadó, nagyszerü és fejedelmi volt. A diszkapunál Brenner Tóbiás üdvözölte a grófi püspököt, aki nyomban válaszolt, ezután volt a városba való emlékezetes bevonulás. A székesegyház is zsufolásig megtelt ünneplő közönséggel, ahol fényes ceremóniák között átadták a püspöknek a pásztorbotot, következett a hálaadó imádság, majd az átvonulás a palotába, ahol aztán a püspök a papság hódolatát fogadta. — Horváth István püspöki helynök, prépost-kanonok tolmácsolta a papság érdemeit, mire a püspök oly nagyszerü és jelentőséggel teljes beszédben válaszolt, amely beszéd valóságos programm és hü tükre a fiatal főpap szivének-lelkének.

Múlt pénteken a püspök küldöttségeket fogadott, szombaton volt a székesegyházban a beiktatás, utána ismét küldöttségek fogadása, azután a diszebéd.

---

dicsőség, fény és pompa és a világ egyéb hiuságai nem az iskola ablakában termő virágok.

És mi hallgattuk áhitattal. Alakja bevésődött emlékembe, hangjának csengése itt zeng a fülemben, érzem bársonyos tekintetének simogatását.

Igy papirosra vetve csak a hetvenesnyolcvanas évek tanitói gyüléseinek hangulatát idézik fel e mondások. Bár az én lelkemben nem egy ifjukorombeli almot keltenek uj életre. Ákáclombos falut, a gyümölcsösre nyiló muskátlis, zöld zsalugáteres tanitó lakot, pirosképü parasztgyerekeket, hálálkodó szülőket, szelidlelkü plébánost, emberséges jegyzőt, boldog hazát, boldog népet.

Milyen szép is volna, ha szürke bácsika lehetnék.

De idehallszik a kivándorló gőzös szirénájának öblös bugása a nyitott ablakon át s az állomkép szertefoszlik.

Visszazökkenek az életbe.

Abba az életbe, amelyben az erősé a pálma, amelybe nincs szürkeség, mert a szürkeség az életunt poéták hangulata, a haldoklás szine. Az élet szines, illatos, hangos csattogása nem puszta hivalkodás, de fegyver az élet nehéz harcának megvivásában.

Kár, hogy az emberi küzdés fegyverei nem ily poétikusak. Forgatásuk eldurvitja a testet, el a lelket és sebet üt azon is, akinek a kezében villog. Milyen szép volna, ha e lehetnénk nélküle is. Ha nem kellene kezdenünk a kenyérért, állásunk megbecsüléséért. Nem kellene százszor kérnünk, sirnunk, könyörögnünk sőt, Uram bocsáss, fenyegetnünk száz korona fizetésemelésért. Ha emelnének alulról, vonnának felfelé, akik a magasban állanak. Élnénk, egyességyedül az iskolának lennénk szürke bácsikák és nenikék s bizony nem törnénk az iskola falain tul, amint, ahogy most is csak azért törünk — már aki tör — hogy magunk és akik majd utánunk jönnek valóban feltalálják az iskolában az iskolát és mentül jobban megközelithessék az eszményi tanitót: a szürke bácsit.

Istenem! Milyen szivesen lennénk mi szürke bácsikák, ha abból az agyagból lenne gyurva az egész világ, amiből a mi iskolalátogatónk volt.

Mondják, az agyag is folyton tökélesbedik, finomul. Talán egyszer, nagysokára mindnyájan jók leszünk. Majd akkor. Addig pedig küzdjön, akinek észt, erőt adott az Isten, hogy ez a kor mentül hamarább eljöjjön.

N. I.

Istók, az iskolagondnok.

(Kulturhistóriai eset.)

Csak imént tárgyalták az országgyülésen a kultusztárca költségvetését és benső örömmel konstatálhatja minden igaz hazafi, hogy a felszólalt képviselők az általános népnevelés-oktatás és népmüveltség érvényesülését, haladását és fejlődését hangsulyozták, mert »az ifjuság a nemzeti élet fájának a virága« levén: ennek az ifjuságnak nevelése és müvelése fogja biztositani a Haza jövőjét. Régi szálló ige, hogy »a tanitó — az iskola«. Még maga a vallás- és közoktatásügyi miniszter, Zichy János gróf is nyomatékosan jelentette ki, hogy a tanitók anyagi helyzetén sürgosen kell segiteni, mert »állapotuk türhetetlen«. Ma már nemcsak a költségvetés tárgyalása alatt felszólalt képviselők, hanem az egész parlament, a sajtó, a társadalom, az egész ország e tekintetben egy véleményen van és osztatlan jóindulattal van eltelve. Mintha most is fülembe hangzanának az európai hirü Giesswein Sándor dr. országgyülési képviselőnek szavai: »Nem szabad elzárkóznunk attól, hogy a tanitóknak oly dotációt adjunk, hogy társadalmilag is, mint köztisztviselők, helyt tudjanak állni; hogy ne rágódjanak az éhkenyéren; hogy tisztességesen meg tudjanak felelni kötelességöknek; . . . nagyon meg tudom azt érteni, midőn *az egész közvélemény* a tanitók méltányos, jogos követeléseit belátta.«

Ugyancsak Giesswein dr. pápai prelátus mondta, — egyik képviselőtársának szavaira célozván, — a következőket: »Midőn valaki a tanitóság jogos követeléseivel szembeszáll és azok működéséről kicsinylőleg nyilatkozik, akkor nem csodálom, ha azok a tanitók már csakugyan türelmüket vesztik.«

Igy gondolkodik és igy itélkezik a józanfejü, az okosan gondolkodni tudó, a hazafias és humánus érzésü magyar társadalom. Igy fogja föl a nemzeti nevelés-oktatás ügyét s a magyar tanitóság anyagi helyzete *javitásának* szükségességét az egész közvélemeny.

Sajnos, még mindig vannak *egyesek*, akiket nem a józan ész s nem a felebaráti szeretet irányit cselekvésükben és még sajnosabb, hogy járásunkban is akadunk néhany iskolaszékre, melyeknek egyik-másik tagja nemhogy tanitójának nehéz helyzetét és évtizedeken át való működését venné tekintetbe s iparkodnék azt is méltányolni, hogy az a tanitó annyi éven at egy teremben 100—130 tanulót volt kénytelen oktatni, hanem ellenkezőleg: a tanitótól a neki biztositott tüzifajárandóságot akarta megvonni, ugy, hogy a tanitó pör és végrehajtás utján volt kénytelen azt megszerezni! . . . .

Az öblösszáju Istók, az iskolaszéki gondnok, — hol, az most mellékes — hasonló észjárásu és érzelmü tagtársával, nevezzük ezt csiganak, az uradalom főtisztjéhez beállitott azzal a jellemzően csunya szándékot elárulo kéréssel, hogy az uradalom által »kegyadomány« cimen évről-évre kiszolgáltatott egy pár öl tüzifát vonja meg az uradalom a néptanitótól. Ugy e, kedves olvasóközönségünk: ily galád tettre csak olyan ember vetemedhetik, akiben nincs jóindulat, hanem van benne egy kétmerős zsákra való rosszaiarat! — Mi azonban kalapot emelünk ama bizonyos főtisztviselő előtt, aki az »iskolaszéki tag«-okat egyszerüen, de jogos fölháborodással, kiutasitotta..

Ime, ez az a »kulturhistóriai eset«, amelyet szó nélkül hagyni nem lehet, nem szabad. Olvasóink azt hihetnék, hogy az talán valamely vadnép oázisán történhetett meg, nem pedig a »kulturvármegye« egyik községében! . . .

Egy a vigasztaló: az, hogy az ilyen Istókok mind-mind jobban kiszorulnak a »padegógia« berkeiből és illő, meg kivánatos is, hogy onnét pusztuljanak.

B. Gy.

Szilveszter estén.

Midőn megérkezett
Az ó-év alkonya,
Érzem, mennyi remény,
Ábrándom van oda.
A sok mosolygó igéret
Mint köd enyésze szét,
Ó, való mezben az élet
Oly sivár, oly nem szép.
Bort, bort hozzatok elém,
Derü keljen éltem egén.
Ma égi kéjbe fürösszön
A pajzán kedv, mámor özön!

Tovább szövöm álmam,
Melyből felébredék,
Melynek arany szalit
Rideg ész tépte szét.
A szebb jövő irányain
Elandalgok soká
S nőnek suhogó szárnyaim,
Mint leszek boldogá.
Bort, bort hozzatok elém,
Derü keljen éltem egén
Ez este kéjbe fürösszön
A pajzán kedv, mámor özön!

A mámor szivemből
Dal koszorut fakaszt,
S éneklek vigan
Dalt, hol ezt, hol amazt.
S csendül ajkamon dévajon
Sok-sok régi nóta .
Csitt! . . . hallga! az ódon falon
Éjfélt üt az óra!
Ne! ne hozzatok több pohárt!
Nem iszom, mert a sok bor árt.
Pár pillanatra bár felemel,
Hogy annál mélyebbre ejtsen el.

Marczel.

HIREK.

Uj törvényszéki biró. Őfelsége a király dr. Havassy Béla szombathelyi járásbirót az ugyanottani törvényszékhez törvényszéki bíróva nevezte ki.

Fáklyásmenet. Szombathely r. t. város lelkes polgársága mult csütörtökön este 8 órakor rendkivül fényes fáklyásmenetet rendezett Mikes János gróf megyés püspök tiszteletére. A város közönsége nevében Németh Gyula dr. ügyvéd üdvözölte a főpásztort.

A vasutas árvák napja. December hó 21-én tartották országszerte a vasutas árva gyermekek napját. A helybeliek gyüjtése 160 K 83 fillért tesz ki, mely összeg az országos vasutas szövetséghez küldetett be. A szövetség itteni kerületének elnöke ezuton is köszönetét nyilvánitja a nemesszivü adakozóknak és a gyüjtőknek.

A felülitetett plébános. Alsoságon igen durva és a vallási érzületet mélyen sértő csinyt követett el minap egy zenész cigány. Beállitott az esperes-plébánoshoz, Pálinkás Gézához és előadván, hogy őt Sándor Ernőnek hivják, s arra kérte a plébánost, látogatná meg nagybeteg édesanyját, Sándor-Ládás Józsefnét Bobán, gyóntassa meg és adja rá az utolso kenetet. A következő napon kocsiba ült a plébános és feszülettel a kezében,átment Bobára. De ott nagy meglepetés várt reá. Sándor-Ládás Józsefné lakását megtalálta ugyan a plébános, de az állitólagos nagybeteg asszony nem volt sehol. Az alsósági esperes feljelentette a cigányt a kath. vallás kigunyolása miatt és a nyomozás során a csendőrség azt is megállapitotta, hogy Sándor-Ládás Ernő édesanyja beteg sem volt A zenész-cigány különben utólag észretért és alighanem tisztában van tettének következményeivel, azért most tagadni próbál és esküdözik égre-földre, hogy ő soha nem is volt a plébánosnál. De nem hisznek neki a a vizsgálatot folytatják ellene.

Batthyány Lajos gróf v. b. t. tanácsosnak Budapesten az Eszterházy-utcai palotájában a mult héten nagy tűz ütött ki, amely a kegyelmes asszony szalonját a benne volt sok értékes és eredeti képpel, ezek között Munkácsy Mihály eredeti alkotásaival együtt elhamvasztotta. A tűz körülbelül 600 ezer korona kárt okozott.

A szökőév. Itt vagy megint, te bujdosó esztendő, hogy megszomorits, másrészt megörvendeztess az ajándéknapoddal! Kissé kellemetlen, hogy egy nappal több a kiadásunk februáris hónapban, ám a veresetünk nem gyarapodik általa. Másrészről kellemes, hogy egy nappal is több örőm jut osztályrészünkül ebben a furcsa évben, amelyhez a legközelebbi négy esztendőben lesz csak megint szerencsénk. (A szökőévben 366 nap van. Amely évnek számát 4-gyel maradék nélkül el lehet osztani, az szökőév, pl. 1912 : 4 = 478.)

A karácsonyi ajándék miatt. Egy jó ismerősünk irja Hajduböszörményből, hogy ott egy 13 éves fiu, Szalóki Gábor, öngyilkossá lett. Apjának tanyájára ment ki és az ott levő vadászfegyverrel szivon lőtte magát. Levelet hagyott hátra a gyermek, melyben azt irja, hogy *megunta az életet* és mert karácsonyra nem kapott annyi ajándékot, mint testvérei.

Falusi legényvirtus. Hajdu Imre pápóci polgár a napokban nagy lármára ébredt fel. A háza ablaka előtt egy egész csomó ember állott, kik orditozva követelték, hogy adja ki Kálmán nevü fiát. Hajdu kinyitotta az ablakot, mire még nagyobb lárma lett és azt kiabálták, hogy: Agyon kell ütni az öreget. A nagy lármára felébredt Hajdunak a kisleánya is ki nagyon megijedt. Kinyitotta az ablakot ő is és tüzet kiabált. Erre csakhamar több polgár sietett elő, kik megakadályozták a vérontást. Később kitudódott, hogy a Kálmán fiut azért akarták kiadatni, mert a korcsmából kijövet nyakonütötte Kovács Istvánt és ezután elfutott. A legények ellen a csendőrség megindította a nyomozást és feljelentette őket.

A hygienikus
Csak a minőség révén lett világhirü valódi
PALMA kaucsuk-cipősarok
Palma kaucsuk ágybetét minősége elsőrangu

Eskűvő. Vass Gyula, a helybeli hitelbank könyvelője jövő vasárnap délután 3 órakor esküszik örök hűséget Polláh Mancika urleánynak, Polláh Samu vállalkozó kedves és bájos leányának. Szombathelyen.

Táncmulatság. A helybeli kath. legényegylet mulatságának rendezősége serény munkát végez. A folyó hó 14-én megtartandó báljukra szóló meghívókat már szétküldötték. Élénk érdeklődés és készülődés mutatkozik mindenfelé.

Eljegyzés. Németh Lajos helybeli járási írnok ma tartja eljegyzését özvegy Keresztes Péterné kedves leányával, Aranykával.

Bosszu. Nagy János magyargencsi lakos régi haragosa volt Vida Jánosnak és arra várt, hogy alkalom kínálkozzék a vele való leszámolásra. A Toth-féle vendéglőben végre találkoztak s rövid szóváltás után Nagy olyan indulatra gerjedt, hogy revolvert ragadva, ellenfelét mellbelőtte. Vida sérülése sulyos bár, de szerencsére nem életveszélyes.

A felbőszült gazda. Filiszár Károly csöngei gazda hirtelen támadt haragból kifolyolag a kezelőgyébe levő vasvillát ráemelte Gecze János 15 éves cselédjére és azzal arcába vágott. Filiszár ellen a sulyos sérülést szenvedett fiu szülői feljelentést tettek.

Jóváhagyott alapszabály. A vasmegyei körjegyzők egyesületének alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

Szilvesztori mulatság Jánoshazán. Mult hó 31-én a jánosházai ifjuság a kaszinó nagytermében mükedvelői előadással egybekötött táncvigalmat rendezett, melynek tiszta jövedelmét a kaszinó könyvtára javára fordították. A jól sikerült mulatság fesztelenségben és állandó derült jókedvben folyt le. A müsort a diletáns szereplők eredeti alakitással játszották le. A *Katonásan* cimü vigjátékban kiválóak voltak: Kohn Erzsike, Rzinger Paula, Hirschler Sándor, Balog János, Zollner Jenő és Stern Imre. Általános tetszésben részesültek Salzberger Eliz monologja és Kohn Henrik kuplei is. Öri Rózsika prológját tapsvihar követte és a közönség a művészies sikereit Kugler-bonbonokkal honoralta. Öri Róbert kurucdalai általános tetszést arattak.

Önmagának ellensége az, aki nem a »Milltelep«-ről, Nagyősz kér ajánlatot szőlőoltványokról és amerikai szőlővesszőkről.

Megjelent Kecskeméten a Szőlőszet és Borászati Lap Naptára az 1912. esztendőre. Irta és szerkesztette Maurer János, a »Szőlőszeti és Borászati Lap« szerkesztője. A naptár tartalma dus, tárgyilagos, egészen uj és változatos. A voltaképeni naptári rész és közben a bevételek és kiadások feljegyzésére szánt tiszta lapok után következnek a szakcikkek az okszerü, jövedelmező és helyes szőlőmüvelés és borászat köréből. További rovatai: Különféle, Hasznos tudnivalók, Természetes életmód, Állatvédelem, Szórakoztató. A naptár ára egy korona s megrendelhető Maurer János szerzőnél, Kecskemét.

Ujév a harctéren. Tripolisz sivár homokjára szomoru ujesztendő köszöntött az idén. Fegyverben áll a mivelt nyugat az ósdi kelettel. De az arabok gyilkos tüze elől menekülni kénytelen az olasz. Karácsony két napján is heves harcok tüze tombolt, melynek számos halottja, sebesültje volt mindkét részen.

Tanitónő a francia hadseregben. Dalstein tábornok néhány nappal ezelőtt Lagardellen né asszonyt katonai tanitónővé nevezte ki. Ezzel az intézkedéssel most már a nők is bevonultak a hadügyminiszteriumba, ami eddig szinte lehetetlenségnek látszott. Lagardelle-né asszony különben kiváló pedagógus hirében áll, aki különösen a felnőtt analfabéták oktatásában ért el nagy sikert. A francia hadseregnek ujoncai között rendkivül sok az analfabéta, akiknek katonai kiképzése már teljes tudatlanságuk miatt is nagy nehézségekbe ütközik. Épen ezért a francia hadügyminiszteriumban elhatározták, hogy az analfabéta ujoncok elemi oktatására megkérik Lagardellene asszonyt, akinek különleges állást rendszeresitettek. A francia hadvezetőség azt hiszi, hogy a tanitónő oktatását a legénység szivesebben fogadja, mintha katonai főlebbvalók végeznék el ezt a késő nevelést és igy az oktatás sikeresebb lesz.

A gyanakvó vidéki [illegible] Rákóczy-uti kereskedésben történt. Öreges, vidéki anyóka lép az üzletbe.

— Egy kendőt szeretnék! De jó legyen

— Nálunk csak jó van.

— Oh, a városi urak mindig becsapják a szegény falusit.

— Ne féljen, mi nem csapjuk be.

Mutogatnak a néninek többféle kendőt.

— Ez jó lenne . . . Hogy ez?

— Egy korona.

A néni megijed.

— Teremtő Istenem! Ilyent én hatvan fillérért vettem.

— Nem lehet . . . Nyolcvan fillérért odaadom.

A néni csóválja a fejét.

— Nem ér ez hatvant se.

A kereskedő nagyot gondol magában.

— Hát jól van . . . odaadom ötvenért.

A néni gyanusan néz rá.

— Nem veszem.

A kereskedő nevet.

— Odaadom harmincért.

Az asszony huzódik.

— Hát tudja mit, néni? Odaadom ingyen.

A néni most már még gyanakodóbb.

— Ingyért? Hát nem bánom elfogadom.

Mikor elteszi a kendőt, megindul, az ajtónál azonban megáll.

— Hát mondja meg az ur, nem csalt meg?

Főmunkatárs: Cseke Gyula.

Ceres-dijpályázat. Sorsolás megtörtént.

A 31 főnyeremény következő személyeknek jutott: **1 nyeremény a K 1000.**—: 1. Birzinger Mária, Graz-Ruckerlberg, Nernst utca 8 sz. **10 nyeremény a K 200.**—: 2. Neuäuser Kamilla, kereskedő-neje, Grottau, Csehország. 3. Fischer Mária, Pitschkowitz 17, Post Ploschkowitzi 4. Hoffmann Anna, Podersam. 5. Illmann Anna, Warnsdorf VI. 788 sz. 6. Strak András, szálloda-tulajdonos, Sonnenberg (Érchegység). 7. Schwab Berta, Wien 11, Castellez-utca 29. 8. Weiss Emmi, Plan, Peterovrstadt. 8/II. 9. Lischka Anna, Linz, Schlosser-utca 4. 10. Schneider Fanni, Neugesmesgrün, Post Warta a. Eger. 11. Krebs Anna Techen E. m. **20 nyeremény a K 100**—: 12. Krasa Just Prachatitz. 13. Trebetzky Mária, Sopron, Erzsébet-utca 7. 14. Wiesinger Fany, St. Pankratz, Post Dirnbach a. d. Pyrnbahn 15. Anderka Maria. Troppau, Wall-utca 5. 16. Till A.. erdész-neje, Naimest, Oslava mellett, Brünnél. 17. Jaroschek Hilda, Freiwaldau-Freiheit 84. 18 Regner Maria, Kuttlitz, Post Triebsch, Leitmeritz mellett. 19. Langhans Anna, Görkau. 20. Köllersberger Julia, szülésznő. Eferding Vorstadt 29. 21. Richter Margit, Ruppersdorf 256 sz.. Reichenberg mellett. 22. Ulrich Katalin, Schöndorf, Post Vöcklabruck. 23. Freund Ernő, gazdasági segéd [illegible] tsmu[illegible], Post [illegible] Arnau mellett. 24. Galleitner Mária, Aschach a. Duna mellett. 25. Eckstein Petronella, Léva, Kalszai 24. 29. Molas Mr. E. V., Wien XVIII/2, Rieglergasse 4. 27. Princz Fülöpné, Nyiregyháza. 28. Baranyai Mária, Temesvar Grünacker-utca 29 29. Peter Anna, Sebestianusberg Nr. 30. 30. Ringmayer Johanna, Tauhowitz 3 sz. Post Opotschna. 31. Breito Anna, St. Johann, Tirol.

A teljes sorsolási jegyzék, amely az összes 1031 nyertest tartalmazza, kivánatra beküldetik. Tekintettel a jó dijnyertvények nagy számára, kénytelenek vagyunk a dijak kiosztását mintegy négy hétre kitolni, hogy a dijbiralobizottságnak módjában legyen kellő lelkiismeretességgel hivatásának megfelelni. Egyben van szerencsénk az összes pályázatotbeküldő hölgyeknek és uraknak a tanusitott érdeklődésükért köszönetünket nyilvánitani.

Tessék a jövőben is a Ceres-kockakról való szalagokat szorgalmasan gyüjteni, amit megbánni nem lesz oka!!!

Kiváló tisztelettel! **Schicht György r. t. Ceres-müvei Aussig.**

Szerkesztői üzenetek.

A. T. A jövő számra marad. Üdvözlet!

»Egy olvasó.« Névtelenül beküldött levelekre csak kimeletesen szoktunk válaszolni, de ezuttal szivesen közöljük a kivánt megszólitást: Főnséges Császári és Királyi Főhercegasszony, legkegyelmesebb nagyasszonyom! — A szövegben: Császári és Királyi Fönséged. — Tanácsoljuk, hogy a kérvényt adja át fölterjesztés végett az uradalom igazgatóságának vagy irodájának, mert őfönségéhez közvetlenül fölterjeszteni nem illik.

»Szorgalmas olvasó.« Tudtunkkal Görgey István volt budapesti kir. közjegyző, akinek egyik gyönyörü költeményét a napokban olvasták föl a Kisfaludy-társaság gyülésén, édes testvéröcscse Görgey Arthur tábornoknak, aki állandóan Vácon lakik. — Ime, egy megragadó részlet a költeményből:

Fölkeresem országszerte a csatamezőket,
S föltámadnak a bajtársak; fölismerem őket.

Ráismerek Komáromnál az *ócsi* harctérre,
Ott patakzott az én bátyám drága piros vére

Most is látom csatadöntő ádáz rohamában,
Három huszárezred élén vörös atillában.

Száguldoz a ménje. Lobog a sörénye,
Szőrén a leáldozó nap aranyozó fénye.

Szemközt, hallom, hogy a muszkák egymásra kiáltnak:
»Tijlko tego cservonigo!« a piros dolmányt csak!

S a biztatást ember hiján bután megfogadja
Szétrobbanó ágyugolyó egy bitang darabja.

NYILT-TER.

(E rovatban közlöttekért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.)

Köszönetnyilvánitás.

— Mindazoknak, akik megboldogult fiunk elhalálozása alkalmából a temetésen megjelenésükkel velünk a megtört szivü szülőkkel való együttérzésüknek és részvétüknek adtak kifejezést, ezuton is hálás köszönetünket nyilvánitjuk.

Kemenesszentmárton, 1912 január 6-án.

A Guoth-család.

Szőlő-oltványok

szőlővesszők és Gleditschia (élőkeritésnek alkalmas) **csemeték** beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hirnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia

szőlőtelepét Bihardiószegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, ugy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, mig a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte; ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva.

Olcsó és pontos kiszolgálás
Számos elismerő levél.

A tisztelt érdeklődők a telep megtekintésére szivesen láttatnak.

Szenzációs kedvezmény!

Meglepetés

olvasóink részére.

A **»KEMENESALJA«** kiadóhivatala és **Boskovitz Lipót** fővárosi műintézete között a mai napon következő megegyezés köttetett:

Minden olvasónk igényt tarthat bármely beküldött kis fénykép után is, egy **életnagyságu fényképnagyitásra,** csupán a diszes papirkeretért (gravirozott passa-partout) erre való feszitésért és a kép retouchálásért **5** korona fizetendő.

A legmegfelelőbb, legszebb, legkellemesebb

nász-, név-, vagy születésnapi, jubileumi, alkalmi és ünnepi ajándék egy életnagyságu fényképnagyitás. Disze és büszkesége minden lakásnak. Mint emlék **örök emlékü** marad.

Ezek az arcképek **minden** beküldött fényképről (sőt csoportképekről is) elkészittetnek !.! A leghübb hasonlatosságért és tartósságért teljes kezesség vállaltatik! A kép nagysága 55/68 cm.

Vágja ki és küldje be

a **»KEMENESALJA«** olvasói részére fenntartott kedvezményes

utalványt

BOSKOVITZ LIPÓT

műintézetébe

Budapest-**Erzsébetfalva, Kossuth u. 16.**

Óvás! Megtörtént, hogy ügynökök jelentek meg a feleknél és meghatalmazás nélkül képviselőmként mutatkoztak be. Ezért mindenkit óva intek az ilyen emberektől és kijelentem, hogy sem utazóm, sem ügynökőm nincsen! Forduljon tehát **közvetlenül** cégemhez.

Mint a **»KEMENESALJA«** olvasója igényt tartok a mellékelt fénykép után egy **életnagyságu fényképnagyitásra**

*) matt, brom kivitelben 55/68 cm. 5 K.
*) olajfestésben . . 55/68 cm. 10 K.

Név _____
Foglalkozás _____
Helység (utca) _____
Utolsó posta _____
(Pontos cimet kérem.)

*) A járó összeget a 70 fillér csomagolási költséggel utalványon küldöm!
*) A járó összeget kérem utánvételezni!
(Utánvéttel a küldemény valamivel megdrágul.)

*) A nemkivánatok törlendők.

Ha az életnagyságu fénykép **olajfestésben** kivántatik, kérjük a haj, szem, ruha és **arcszin** pontos körülirását.

107

Elsőrendő porosz szalon, koksz és szén

kapható:

Almási János

vas és füszerkereskedő. Czelldömölk.

Állandó raktár fekete és zománcozott folyton égő és amerikai rendszerü koksz és szénkályhákban és a hires Triumph asztaltüzhelyekből.

Kályháknál és tüzhelyeknél a legmesszebbmenő kezességet vállalok

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a KIADÓHIVATAL.

BUTOROK

Hálók, ebédlők, uriszobák, szalonok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, csillárok, zongorák szállittatnak bárhová

készpénzért vagy rendkivül előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes nagy butoralbum 1 K.

Teljes berendezésnél utazó mintákkal **dijmentesen küldetik bárhová.**

MODERN

Lakberendezési Vállalat

Budapest, IV. Gerlóczy-u. 7.
(Központi városháza mellett.)

Nyersolaj, szivógáz, Diesel

benzin motorok és lokomobilok

Gyors szállitás
Kedvező fizetési feltételek
Messze menő jótállás.

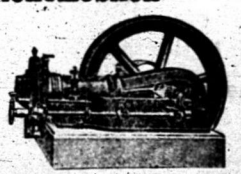

Drezdai motorgyár részv. társ.

Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára. —— Vezérképviselő:

Gellért Ignác és Társa

BUDAPEST, V. Kohary-utca 4.

(Alkotmány- utcasarok.)

148

SAJÁT ÉRDEKE,

hogy lehetőleg összepontosítsa szükségleteinek beszerzését egy cégnél, mely ezeten védi érdekeit legjobban.

ELŐNYEI:

1. Nem kell ismeretlen céghez fordulnia
2. Nem lesznek szétágazó kötelezettségei
3. Állandó összeköttetésnél pontos és realis kiszolgálást biztosít magának
4. Állandó összekötetése mindig vigyázni fog önt vevőjének megtartani.

Saját érdeke, hogy csak ismert, előkelő céget tisztelje meg bizalmával.

Aufrecht és Goltschmied utoda

Elek és Tarsa r.-t.

Budapest. IV. Karoly-körut 10. szám

Kaphatok kényelmes havi lefizetésre, állandó összeköttetésnél folyószámlára is:

1. A magyar és német irodalom összes termékei. 2. Képek. 3 Bőröndök és bőrondáruk 4 Férfi fehérnemüek. 5. Látcsövek. 6. Fénykepkészülékek, felszerelések. 7. Vadászfegyverek, pisztolyok, flóbert 8. Chinaezüstaruk. 9. Csillár- és petróleumlámpak. 10. Rézb torok. 11. Szőnyegek. 12. Mindennemu hangszer

Fenti 12 osztálynnk összes cikkei elsőrangu minőségüek és minden osztály cikkeiről külön kimerítő árjegyzékkel rendelkezünk és a kivánt árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük.

Elvünk: Vevőkörünk megtartása, pontos kiszolgálás, méltányos árak révén.

Minden felvilágositással szivesen szolgálunk

A legkitünőbb szőlőoltványok minden ismert fajba kaphatók

Berecz Lajos

kertészetében

Czelldömölk, Sági-utca végén.

Az oltványok jóságáért teljes erkölcsi és anyagi felelősséget vállalunk:

Berecz Lajos és Társa
Kováts Sándor tanító.

Uj-telepen

Rákóczi-utcában **egy kétlakásból álló ház** pincével és kerttel azonnal kiadó.

Ugyancsak az Uj-telepen fentihez hasonló ház kedvező feltételek mellett azonnal eladó vagy bérbeadó.

Bővebb érte. ités nyerhető

Hoffmann Miksa

fakereskedőnél Czelldömölkön.

Eladó cséplőgép.

Egy 8 lerejü Hoffherr és Schrantz féle

gőzcséplőgép

olcsó árért eladó

Érdeklődők szerkesztőségünkben nyerhetnek bővebb felvilágositást.

Hirdetmény.

A Kisczell kemenesaljai közkórháznál épitendő

két szoba, konyha és mellékhelyiségből álló gondnoki- és egy szoba, konyha és mellékhelyiségből álló szolgai

lakásokra

a kórházi bizottság határozata alapján pályázat nyittatik. Felkérem mindazokat, akik az épitésre pályázni kivánnak, hogy zárt ajánlataikat **1912. évi január hó 31-ig** bezárólag alulirottnál benyujtani sziveskedjenek.

A tervrajz és költségvetés a feltételekkel együtt a kórházi irodában bármikor betekinthető.

Czelldömölk, 1911. évi december hó 16-án.

Dr. Porkoláb Mihály,
kórházi elnök.

Kinek drága az egészsége

és pénzét nem akarja hiábavaló dolgokra kidobni, az saját érdekében cselekszik, ha legalább egyszer-kétszer kipróbálja a világhirü

OROSZLÁN MENTHOL

sósborszeszt

a háziszerek királyát.

Kapható 44 filléres, 1 10 és 2 20 K eredeti üvegekben.

FŐ-ELÁRUSITÓ:

Mayer István Czelldömölk
füszer, csemege és lisztkereskedő.

Törvényesen bejegyzett védjegy.

Óvakodjunk az értéktelen utánzatoktól.

Csuz, köszvény, reuma, szaggatás, nyilalás, oldalszurás, keresztcsontfajás, derek oldal- vagy hátfájás, izom- és inbantalmak kar- és lábgyengeség, merev végtagok és ujjak, görcsök, továbbá hülés-, megfázás- vagy léghuzamból származó bajok azonnal enyhülnek az Oroszlán Menthol Sósborszesz használata által. Ha a fájó testrész a dörzsölést nem türi, ugy borogatást alkalmazzunk.

Fogfájás, fejfájás, fejszaggatás, hajhullás, idegesség, bágyadtság, kimerültség, általános gyengeség eseteiben kincscsel ér fel a valódi Oroszlán Menthol Sósborszesz.

Torokfájás, rekedtség, gégehurut, influenza nátha ha fellép, ugy emlekezzék az Oroszlán Menthol Sósborszeszre, mely a legkitünőbb és legelterjedtebb háziszer.

Ezer és ezer más esetekben is kitünő sikerrel lesz az Oroszlán Menthol Sósborszesz használva

Minden egyes üveghez bő használati utasitás van mellékelve. Sok ezer hálairat tanuskodik róla, hogy az Oroszlán Menthol Sósborszesz az emberiség jótevője.

A világ legelterjedtebb és legolcsóbb irógépe a „MIGNON“ megtekinthető: Dinkgreve Nándor papirkereskedésében. — Ára 160 korona.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyuzemü könyvnyomdájában, Celldömölkön...